

SUBVENȚIILE ÎN AGRICULTURĂ – UN SPRIJIN PENTRU FERMIERUL ROMÂN. Măsurile de sprijin derulate de A.P.I.A. Suceava în anul 2023

Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură este instituția publică care, în conformitate cu prevederile Legii nr. 1/2004, precum și a celorlalte prevederi legale incidente activității sale, desfășoară programe de sprijinire a agriculturii, prin acordarea de subvenții și stimulente pecuniare agricultorilor, fermierilor și producătorilor agricoli din România.

Principalul obiectiv al Agenției este sprijinirea fermierilor români în efortul de adaptare al agriculturii noastre la modelul european, prin derularea unor măsuri specifice cu finanțare națională și europeană nerambursabilă.

APIA-Centrul Județean Suceava este unul din cele 42 centre aflate în subordinea Agenției -Aparat Central cu personalitate juridică din anul 2008, ce funcționează în baza Legii nr. 1/2004 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, cu modificările și completările ulterioare. Centrul Județean Suceava răspunde de realizarea strategiei APIA în teritoriu, de aplicarea frânghiilor și mecanismelor specifice plăților, în concordanță cu cerințele legislative aflate în vigoare.

Pentru administrarea și controlul cererilor de plată, România are instituit și utilizează, așa cum prevede art. 67alin. (1) din Regulamentul CE nr. 1306/2013, cu modificările și completările ulterioare, un **Sistem Integrat de Administrare și Control (IACS)**, cu elementele componente stipulate de art. 68 din regulamentul anterior menționat, respectiv: o bază de date electronică, un sistem de identificare a parcelelor agricole (LPIS-GIS), cereri de ajutor, un sistem integrat de control, un sistem unic de înregistrare a fiecărui beneficiar care depune o cerere de ajutor.

MĂSURILE ȘI INTERVENȚIILE COMPENSATORII DE DEZVOLTARE RURALĂ APLICABILE PE TERENURI AGRICOLE/ ANIMALE ÎN ANUL 2023

În anul 2023, a început implementarea Planului Strategic (PS) 2023-2027, aprobat prin Decizia Comisiei Europene nr. C (2022) 8783 și continuă implementarea PNDR 2014- 2020 și s-au gestionat următoarele scheme de plată, măsuri de sprijin și ajutor:

- a) **prin sistemul IACS sunt gestionate:** plățile directe cuplate (BISS, CRISS,CIS-YF, ECO-SCHEME), plățile directe decuplate și ajutoarele naționale tranzitorii;
- b) **intervenții delegate de AFIR către APIA** referitoare la îmbunătățirea calității mediului și a zonelor rurale (DR-01 – DR-11).
- c) **ajutoare naționale tranzitorii (ANT)** – vegetal (ANT)/ zootehnic (ANTZ);
- d) **măsuri de sprijin finanțate de la bugetul național:** ajutor de stat pentru motorină; utilizată în agricultură, în sectorul creșterii animalelor, rentierului agricol care instraineaza sau arendeaza terenuri agricole extravilane, ajutor exceptional (porc/ cota de lapte);
- e) **măsuri de piață** (reconversie/restructurare, asigurări, ajutoare producatori sector legume/ fructe, fructe în școli, lapte în școli).

Conform prevederilor art. 1 alin. (2) din HG nr. 1571/2022, intervențiile aferente sectorului vegetal care pot fi acordate fermierilor începând cu anul 2023, în conformitate cu Planul strategic PAC 2023-2027 (PS 2023-2027) al României sunt următoarele:

- plățile directe decuplate
- plățile directe cuplate
- ajutoare naționale tranzitorii

1. Plățile directe decuplate, ca mecanisme de susținere a producătorilor agricoli, care se aplică în agricultură în 2023 sunt:

- **Intervenția PD-01 -BISS_ - sprijinul de bază pentru venit în scopul sustenabilității**, prevăzută în PS 2023-2027;

Pentru a beneficia de sprijinul de bază pentru venit în scopul sustenabilității, intervenția PD-01 fermierii trebuie să îndeplinească criteriile de eligibilitate prevăzute în fișa intervenției din PS 2023-2027, după cum urmează:

- fermierul desfășoară o activitate agricolă pe teritoriul României și este fermier activ;
- exploatează un teren agricol cu o suprafață de cel puțin 1 ha, suprafața parcelei agricole să fie de cel puțin 0,3 ha, iar în cazul serelor, solarilor, viilor, livezilor, culturilor de hamei, pepinierelor, arbuștilor fructiferi, suprafața parcelei agricole trebuie să fie de cel puțin 0,1 ha; pentru suprafețele cultivate cu legume în sere și solarii, care beneficiază de sprijin cuplat suprafața minimă a parcelei este de 0,03 ha
- asigură o încărcătură de animale de minimum 0,3 UVM/ha sau efectuează cel puțin o cosire anuală, în cazul pajiștilor permanente.

Suprafețele de teren agricol cu perdele agroforestiere de protecție pentru culturile în teren arabil, culturile permanente și pajiștile permanente sunt eligibile la plata BISS.

- **Intervenția PD-02 - CRISS - sprijinul redistributiv complementar pentru venit în scopul sustenabilității**, prevăzută în PS 2023-2027;

CRISS se acordă pentru exploatațile agricole cuprinse între 1-50 ha, sub forma unei plăți decuplate anuale per ha eligibil, potrivit art. 29 din Regulamentul (UE) 2021/2.115.

Criterii de eligibilitate

- fermierul este eligibil pentru plata BISS;
- exploatația agricolă se încadrează în intervalul de suprafață 1-50 ha
- **Fermele care depășesc 50 de hectare nu sunt eligibile pentru CRISS.**
- Constituie condiție artificială creată pentru a determina eligibilitatea cererii de plată aferentă CRISS, situațiile în care fermierii și-au fragmentat exploatația după anul 2020 sau în care fermierii ale căror exploatații sunt rezultatul fragmentării respective, în scopul obținerii CRISS. Exploatațiile rezultate în urma fragmentării nu sunt eligibile la plata aferentă CRISS.
- În cazul transferului de exploatație realizat între 2 fermieri, plata aferentă CRISS se acordă pentru suprafața totală rezultată în urma transferului, fără a depăși suprafața maximă pentru care se acordă această plată stabilită conform art. 10, alin. (2) din hotărâre. Dacă suprafața rezultată în urma transferului depășește suprafața maximă pentru care se acordă CRISS (50 ha), exploatația rezultată nu este eligibilă la plata aferentă CRISS. Cazurile în care se consideră că fermierii nu și-au fragmentat/divizat exploatațiile în scopul de a beneficia de plata aferentă CRISS sunt următoarele: moștenirea, vânzarea de terenuri agricole, rezilierea contractelor de închiriere/concesiune/ arendă/comodat din inițiativa locatorului, concedentului,arendatorului, comodatului, exproprierea.

-**Intervenția PD-03 - CIS-YF- sprijinul complementar pentru venit pentru tinerii fermieri**, prevăzută în PS 2023- 2027;

Documentele doveditoare **privind instalarea ca tânăr fermier pe întreg teritoriul țării**, respectiv înființarea fermei, pot fi, după caz:

a) adeverinta de rol agricol conform înscrisurilor în registrul agricol din care să reiasă data înregistrării pentru prima dată în registrul agricol, pentru persoanele fizice, conform modelului prevăzut în anexa nr. 11 la Ordinul MADR nr. 80/2023

b) certificatul de înregistrare și/sau certificatul constatator eliberat de ONRC din care să reiasă sediul/punctul de lucru situat pe întreg teritoriul țării, pentru persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale sau întreprinderi familiale și persoane juridice.

Sprijinul aferent intervenției CIS-YF se acordă tinerilor fermieri noi, precum și celor care au beneficiat parțial de acest sprijin în perioada PAC 2014-2020 și/sau în perioada de tranziție la noul PAC 2021-2022, până la data limită din cei 5 ani, cu menținerea condițiilor de eligibilitate prevăzute la momentul acordării sprijinului.

În cazul fermierilor care au beneficiat parțial de schema pentru tinerii fermieri în perioada de programare PAC 2014-2020 și/sau în perioada de tranziție la noul PAC 2021-2022, din perioada de 5 ani pentru care se acordă acest sprijin pentru primele 60 ha determinate, se scade numărul de ani care au trecut de la prima depunere a solicitării de sprijin pentru tinerii fermieri.

ECO-SCHEME, în sectorul vegetal, schemele pentru climă, mediu și bunăstarea animalelor, denumite în continuare, după cum urmează:

(i) **Intervenția PD-04** - practici benefice pentru mediu aplicabile în teren arabil, prevăzută în PS 2023-2027;

- este o intervenție pentru care fermierul aplică **voluntar, cu semnarea unui angajament anual;**
- este aplicabilă pe întreg teritoriul României;
- se acordă per hectar și vizează **toate suprafețele de teren arabil pe care se desfășoară activitate agricolă** în sectorul vegetal.

Criterii de eligibilitate:

- fermierul este eligibil pentru plata BISS;
- dimensiunea exploatației agricole este de minimum 10,01 ha teren arabil.
- Cuantumul unitar planificat în perioada 2023-2027 este de 56,28 euro/ha.
- Cuantumul maxim este de 73 euro/ha.

Prin aplicarea eco-schemei se acordă o **plată anuală pe suprafața de teren arabil**, fiind acordată ca **plată pentru compensare** parțială a costurilor suplimentare și pierderilor de venit suportate de fermieri ca urmare a aplicării condițiilor generale obligatorii și condițiilor specifice.

CERINȚE GENERALE OBLIGATORII:

CERINȚA 1.

a) minim 5% din teren arabil să fie rezervat elementelor neproductive, inclusiv teren pârloagă (**începând cu 2024**) – sau mai mult de 3% din terenul arabil să fie rezervat elementelor neproductive dacă peste 75% din terenul arabil al fermei este utilizat pentru producția de iarbă sau de alte plante furajere erbacee, culturi de leguminoase, culturi aflate sub apă o mare parte a ciclului de cultură, sau combinații ale acestora (**începând cu 2024**)

b) cultivarea pe minimum 5% din totalul terenului arabil declarat a culturilor de leguminoase, fixatoare de azot, amestecuri de leguminoase și graminee perene, prevăzute în anexa nr. 12 la Ordinul MADR nr. 80/2023, în cultură principală

CERINȚA 2.

a) minim 10 % din teren arabil declarat în 2023 în cultură principală și/sau secundară culturi de leguminoase, fixatoare de azot, amestecuri de leguminoase și graminee perene, prevăzute în anexa nr. 12, fără restricții privind utilizarea produselor de protecție a plantelor, cu excepția suprafețelor declarate pentru îndeplinirea opțiunii b) la GAEC 8;

b) să declare toate suprafețele de teren arabil alocate elementelor neproductive, inclusiv suprafețele de teren lăsat pârloagă; suprafețele de teren lăsat pârloagă pot fi utilizate pentru culturi agricole destinate producției alimentare, precum: cereale, leguminoase, oleaginoase, culturi proteice, cu excepția culturilor de porumb și soia pentru boabe.

CERINȚA 3. acoperirea solului pe cel puțin 85% din terenul arabil în perioada 15 iunie – 15 octombrie cu culturi agricole sau cu miriștea rămasă după recoltare sau culturi secundare sau culturi de acoperire verzi sau culturi de toamnă nou-înființate, timpul necesar pentru pregătirea terenului și înființarea noii culturi fiind de cel mult 2 săptămâni.

CERINȚE SPECIFICE:

La cerințele generale obligatorii se cumulează una din următoarele cerințe specifice:

1. Diversificarea culturilor pe terenul arabil
2. Tehnologie de tip conservativ pentru sol pe minim 50 % din suprafața cultivată a exploatației
3. Plantarea anuală a cel puțin 2 arbori/ha, la nivel de exploatație.

(ii) Intervenția PD-05 - practicarea unei agriculturi prietenoase cu mediul în fermele mici, respectiv gospodăriile tradiționale, prevăzută în PS 2023-2027;

CONDIȚII GENERALE OBLIGATORII:

a) să dețină un efectiv de animale din speciile: ovine, caprine, bovine, bubaline, ecvidee cuprins între 0,3-1 UVM/ha, înscrise în Baza națională de date a ANSVSA și ANZ, după caz, pentru o perioadă de minimum 6 luni calendaristice, respectiv perioada aprilie-septembrie a anului de cerere;

și

b) în cazul în care fermierul exploatează teren arabil, trebuie să cultive pe cel puțin 10% din suprafața declarată plante leguminoase, fixatoare de azot, care sunt bogate în proteină vegetală, conform practicilor fitotehnice și de tehnologie agricolă, în vederea îmbunătățirii calității solului cu nutrienți naturali, precum specii proteaginoase/leguminoase prevăzute în anexa nr. 12 la Ordinul MADR nr. 80/2023, iar pe restul suprafeței de teren arabil să cultive, după caz, cel puțin una din următoarele specii de plante care intră în alcătuirea rațiilor furajere, prevăzute în anexa nr. 13 la prezentul ordin, sau cu pajiște temporară în teren arabil;

sau

c) să exploateze o pajiște permanentă.

CONDIȚII SPECIFICE:

La cerințele generale obligatorii se cumulează **una** din următoarele cerințe specifice:

1. Plantarea anuală, în teren arabil sau pe pajiște temporară în teren arabil/pajiște permanentă, la nivel de exploatație, a cel puțin 2 arbori pe ha, din speciile prevăzute în anexa nr. 14 la Ordinul MADR nr. 80/2023

2. să păstreze terenul acoperit în perioada 15 iunie-15 octombrie în proporție de cel puțin 85%, din suprafața arabilă a exploatației cu: culturi agricole sau cu miriștea rămasă după recoltare sau culturi secundare sau culturi de acoperire verzi sau culturi de toamnă nou-înființate, timpul necesar pentru pregătirea terenului și înființarea noii culturi fiind de cel mult 2 săptămâni; în cazul culturilor permanente, acoperirea minimă a solului se asigură pe 75% din suprafața exploatației, cu fâșii înierbate între rânduri, mulci sau resturi vegetale.

În cazul fermierilor care dețin suprafețe de pajiști permanente, cerința specifică este prevăzută la pct. 1.

Fermierii care solicită sprijinul aferent eco-schemei PD-05 nu pot solicita sprijinul aferent eco-schemei PD-06.

(iii) Intervenția PD-06 - înierbarea intervalului dintre rânduri în plantațiile pomicole, viticole, pepiniere și hameiști, prevăzută în PS 2023-2027

Eco-schema Înierbarea intervalului dintre rânduri în plantațiile pomicole, viticole, pepiniere și hameiști:

- este o intervenție anuală pentru care fermierul aplică **voluntar, cu semnarea unui angajament anual**
- este aplicabilă pe întreg teritoriul României

- se acordă per hectar și vizează suprafețele de **culturi permanente** cu plantații pomicole, viticole, pepiniere și hameiști.

Criteriile de eligibilitate:

- fermierul este beneficiar BISS;
- fermierul este utilizatorul unei suprafețe agricole localizate pe teritoriul României, identificabilă în IACS
- dimensiunea exploatației este de minimum 1 ha cultură permanentă, cu dimensiunea parcelei de minimum 0,1 ha;
- Cuantumul unitar planificat în perioada 2023-2027 este de 85,50 euro/ha.
- Cuantumul maxim este de 102,60 euro/ ha.
- Cuantumul minim este de 76,95 euro/ ha.

Cerințe generale obligatorii:

Fermierii trebuie:

- să păstreze terenul înierbat sau să îl înierbeze între rânduri pe minimum 75% din suprafața plantației, respectiv două intervale înierbate, unul nu, în perioada 15 iunie-15 octombrie a anului de cerere;
- să nu efectueze lucrări ale solului pe terenul înierbat între rânduri, cu excepția cosirilor de iarbă între rânduri, în perioada 15 iunie-15 octombrie a anului de cerere.

Fermierii care solicită sprijinul aferent eco-schemei PD-05 nu pot solicita sprijinul aferent eco-schemei PD-06.

2. Plăți directe cuplate pentru venit (în sectorul vegetal – intervențiile PD 09 - PD 20).

2.1. Sector vegetal

- intervenția PD-09** – Sprijin cuplat pentru venit - SOIA
- intervenție PD-10** - Sprijin cuplat pentru venit - LUCERNĂ
- intervenția PD-11** -Sprijin cuplat pentru venit - LEGUMINOASE PENTRU INDUSTRIALIZARE - MAZĂRE DE GRĂDINĂ, FASOLE BOABE ȘI FASOLE PĂSTĂI
- intervenția PD-12** - Sprijin cuplat pentru venit -CÂNEPĂ
- intervenția PD-13** - Sprijin cuplat pentru venit -OREZ
- intervenția PD-14** - Sprijin cuplat pentru venit - SĂMÂNȚĂ DE CARTOF
- intervenția PD-15** - Sprijin cuplat pentru venit - HAMEI
- intervenția PD-16** - Sprijin cuplat pentru venit - SFECLA DE ZAHĂR
- intervenția PD-17** - SPRIJIN CUPLAT PENTRU VENIT- LEGUME CULTIVATE ÎN CÂMP PENTRU CONSUM ÎN STARE PROASPĂTĂ SAU DESTINATE INDUSTRIALIZĂRII (TOMATE, CASTRAVEȚI, ARDEI, VINETE)
- intervenția PD-18** - Sprijin cuplat pentru venit - LEGUME CULTIVATE ÎN SERE ȘI SOLARI (TOMATE, CASTRAVEȚI, ARDEI, VINETE)
- intervenția PD-19** - Sprijin cuplat pentru venit - FRUCTE (PRUNE, MERE, CIREȘE, VIȘINE, CAISE ȘI PIERSECE)
- intervenția PD-20** -Sprijin cuplat pentru venit -SEMINȚE PENTRU PLANTE FURAJERE.

2.2. Sector zootehnic

- intervenția PD-21** - Sprijin cuplat pentru venit - VACI DE LAPTE
- intervenția PD-22** - Sprijin cuplat pentru venit - CARNE VITĂ
- intervenția PD-23** - Sprijin cuplat pentru venit – BIVOLIȚE DE LAPTE
- intervenția PD-24** - Sprijin cuplat pentru venit – OVINE-CAPRINE
- intervenția PD-25** - Sprijin cuplat pentru venit - VIERMII DE MĂTASE

3. Ajutoarele naționale tranzitorii

Ajutoare naționale tranzitorii în sectorul vegetal (ANT)

Reprezintă plățile care se acordă fermierilor în conformitate cu art. 147 alin. (3) din Regulamentul (UE) nr. 2021/2115. Condițiile specifice de acordare a ANT sunt identice cu cele pentru acordarea plăților naționale directe complementare aferente anului 2013.

Pachetul financiar sectorial anual pentru fiecare sector pentru care se acordă ajutoare naționale tranzitorii se asigură din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în limita prevederilor bugetare aprobate anual. Plata pentru ANT se acordă cu respectarea condițiilor generale și a condițiilor specifice impuse de legislația europeană și națională pentru culturile respective.

În campania 2023, s-au acordat ajutoare naționale tranzitorii în sectorul vegetal, decuplate de producție pentru:

ANT 1 – PLATĂ CULTURI ÎN TEREN ARABIL

ANT 2,3 - PLATĂ DECUPLATĂ PENTRU IN ȘI CÂNEPĂ PENTRU FIBRĂ

ANT 4 - PLATĂ DECUPLATĂ PENTRU TUTUN

ANT 5 - PLATĂ DECUPLATĂ PENTRU HAMEI

ANT 6 - PLATĂ DECUPLATĂ PENTRU SFECLA DE ZAHĂR

și care îndeplinesc condițiile generale de acordare a plăților prevăzute la capitolul II - Criterii de eligibilitate pentru acordarea plăților și condițiile de la art. 85 din Ordinul MADR nr. 80/ 2023, la care se adaugă condițiile specifice fiecărui tip de ajutor național tranzitoriu.

Ajutoare naționale tranzitorii în sectorul zootehnic (ANTZ)

În sectorul zootehnic, se acordă ajutoare naționale tranzitorii așa cum sunt prevăzute la art.1 alin. (5) lit. b) din HG 1571/2022 *privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor aferente sectoarelor vegetal și zootehnic din cadrul Planului strategic PAC 2023-2027, finanțate din Fondul european de garantare agricolă și de la bugetul de stat.*

ANTZ se acordă fermierilor crescători de animale din speciile bovine, ovine/caprine înscrși în evidența APIA cu cod unic de identificare, în funcție de criteriile de eligibilitate pentru următoarele scheme:

ANTZ 7 - LAPTE DE VACĂ - PLATĂ DECUPLATĂ DE PRODUCȚIE

ANTZ 8 - CARNE DE VITĂ ȘI MÂNZAT – PLATĂ DECUPLATĂ DE PRODUCȚIE

ANTZ 9 - OVINE ȘI CAPRINE FEMELE - PLATĂ CUPLATĂ DE PRODUCȚIE

➤ INTERVENȚII IMPLEMENTATE DE APIA DIN FEADR

Începând cu anul 2023, măsurile de sprijin din PNDR 2014-2020, respectiv M.10, M.11, M13.1, M.13.3 devin intervenții cu caracter compensatoriu, conform prevederilor H.G. nr. 1570/2022, astfel:

DR-01 - AGRO-MEDIU ȘI CLIMĂ PE PAJIȘTI PERMANENTE

DR-02 - AGRO-MEDIU ȘI CLIMĂ PE TERENURI ARABILE

DR-03 - AGRO-MEDIU ȘI CLIMĂ - CREȘTEREA ANIMALELOR DE FERMĂ DIN RASE LOCALE ÎN PERICOL DE ABANDON

DR-04 - AGRICULTURĂ ECOLOGICĂ – CONVERSIE

DR-05 - AGRICULTURĂ ECOLOGICĂ – MENȚINEREA CERTIFICĂRII

DR-06 - BUNĂSTAREA ANIMALELOR

DR-07 - SILVO-MEDIU ȘI CLIMĂ

DR-08 - ÎMPĂDURIRI - ÎNTREȚINEREA ȘI ÎNGRIJIREA SUPRAFETELOR ÎMPĂDURITE

DR-09 - ZONE AFECTATE DE CONSTRÂNGERI NATURALE - ZONA MONTANĂ

DR-10 - ZONE AFECTATE DE CONSTRÂNGERI NATURALE SEMNIFICATIVE

DR-11 - ZONE AFECTATE DE CONSTRÂNGERI NATURALE SPECIFICE

Beneficiarii plăților compensatorii sunt:

- ✓ fermierii care utilizează terenuri agricole în cazul pachetelor aplicate pe suprafață (P1-P7 și P9-P11)
- ✓ fermierii care cresc femele adulte de reproducție de rasă pură din rasele locale în pericol de abandon, în cazul pachetului aplicat pe UVM (pachetul 8)
- ✓ fermierii activi care utilizează terenuri agricole, în cazul M.11, sM. 13.1 și sM.13.3, precum și al DR-10.

A. Măsura 10 -agro-mediu și climă (M.10) devine, începând cu anul 2023, DR-01 – DR-03 (conf. art. 28 din Regulamentul (UE) nr.1305/2013, cu modificările și completările ulterioare), cu finanțare din alocarea FEADR 2014-2020, are ca scop încurajarea fermierilor (utilizatorilor de terenuri agricole) să adopte, pe baze voluntare, practice agricole care să asigure menținerea valorii de mediu a zonelor rurale, menținerea unor habitate specific terenurilor agricole importante pentru speciile prioritare, precum și utilizarea durabilă a resurselor naturale și păstrarea peisajelor tradiționale.

Plata compensatorie este plătită anual, ca sumă fixă pe unitatea de suprafață (ha) sau pe UVM (pentru pachetul 8 din M.10, calculate pentru femelele adulte de reproducție de rasă pură), fiind acordată în urma asumării unor angajamente voluntare.

În Campania 2023, au fost deschise noi angajamente:

- pentru o perioadă de 1 an în cazul angajamentelor aferente pachetelor 1,2,3,4,5,6,9 și 11 ale Măsurii 10;
- pentru o perioadă de 5 ani în cazul angajamentelor aferente pachetelor 7,8 și 10 ale Măsurii 10.

Subliniem faptul că angajamentele aflate în desfășurare continuă până la finalizarea perioadei asumate la data semnării acestora.

Măsura 10 -agro-mediu și climă	Valoarea plății
Pachetul 1- pajiști cu înaltă valoare natural (HNV)	142€/ha/an
Pachetul 2 –practici agricole tradiționale (poate fi aplicat doar adițional, în combinație cu pachetul 1)	-
Varianta 2.1.-lucrări manual pe pajiști permanente utilizate ca fânețe	100 €/ha/an
Varianta 2.2.-lucrări cu utilaje ușoare pe pajiști permanente utilizate ca fânețe	21 €/ha/an
Pachetul 3- pajiști importante pentru păsări	-
Sub-pachetul 3.1. -crex crex	-
Varianta 3.1.1. lucrări manual	310 €/ha/an
Varianta 3.1.2.-lucrări cu utilaje ușoare	231 €/ha/an
Sub-pachetul 3.2. – Lanius minor și Falco vesperinus	-
Varianta 3.2.1.-lucrări manuale	159 €/ha/an
Varianta 3.2.2.-lucrări cu utilaje ușoare	80 €/ha/an
Pachetul 4-culturi verzi	128 €/ha/an
Pachetul 5 -adaptarea la efectele schimbărilor climatice	125 €/ha/an
Pachetul 6 -pajiști importante pentru fluturi (Masculine sp.)	-
Varianta 6.1.-lucrări manual	410 €/ha/an
Varianta 6.2.-lucrări cu utilaje ușoare	331 €/ha/an
Pachetul 7 –terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gâsca cu gât roșu (Branta ruficollis)	250€/ha/an
Pachetul 9 – terenuri agricole importante ca zone de hrănire pentru acvila	-

tipătoare mica (Aquila pomarina)	
sub-pachetul 9.1.- terenuri agricole importante ca zone de hrănire pentru acvila tipătoare mica	200 €/ha/an
sub-pachetul 9.2.- pajiști permanente importante ca zone de hrănire pentru acvila tipătoare mica	-
Varianta 9.2.1.- lucrări manual pe pajiști importante pentru acvila tipătoare mică	269 €/ha/an
Varianta 9.2.2.- lucrări cu utilaje ușoare pe pajiști importante pentru acvila tipătoare mica	190 €/ha/an
Pachetul 10- refugii ecologice pe terenuri arabile pentru speciile de păsări comune asociate terenurilor agricole	92 €/ha/an
Pachetul 11 - terenuri agricole importante pentru dropie (Otis tarda)	-
Sub-pachetul 11.1.- terenuri arabile importante pentru dropie	-
Varianta 11.1.1.- conversia terenurilor arabile în pajiști	255 €/ha/an
Varianta 11.1.2.- zonă de protecție pentru dropie pe teren arabil	100 €/ha/an
Sub-pachetul 11.2.- pajiști importante pentru dropie	-
Varianta 11.2.1.- lucrări manual pe pajiști importante pentru dropie	269 €/ha/an
Varianta 11.2.2.- lucrări cu utilaje ușoare pe pajiști importante pentru dropie	190 €/ha/an
Varianta 11.2.3.- lucrări cu utilaje grele pe pajiști importante pentru dropie	169 €/ha/an

Cerințele specifice aplicabile tuturor pachetelor:

- beneficiarii trebuie să țină o evidență a activităților agricole corelate cu implementarea cerințelor de agro-mediu (caiet de agro-mediu),
- beneficiarii trebuie să facă dovada deținerii competențelor necesare implementării angajamentelor sau să se angajeze să obțină cunoștințele și informațiile necesare sau să asigure expertiza necesară în domeniul implementării angajamentelor de agro-mediu și climă prin servicii de consiliere sau consultanță, care să vizeze cel puțin aspectele legate de identificarea parcelelor agricole/ identificarea și înregistrarea animalelor, completarea și depunerea angajamentelor și cererilor de plată, măsurile de management aplicabile la nivelul fermei necesare pentru conformarea la cerințele de bază și la cerințele specifice ale angajamentelor.

B. Măsura 11–agricultura ecologică (M.11) devine, începând cu anul 2023, DR-03 și DR-05

(conf. art. 29 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, cu modificările și completările ulterioare)

Plata compensatorie este plătită anual, ca sumă fixă pe unitatea de suprafață (ha), fiind acordată în urma asumării unor angajamente voluntare.

Angajamentele aflate în desfășurare continuă până la finalizarea perioadei asumate la data semnării acestora, asemeni celor din Măsura 10.

În Campania 2023, s-au putut deschide angajamente noi:

- pentru o perioadă de 2 ani pentru culturi anuale sau 3 ani pentru culturi permanente în cazul angajamentelor aferente sM.11.1-sprrijin pentru conversia la metodele de agricultură ecologică. După închiderea perioadei de angajament, beneficiarii submăsurii trebuie să mențină certificarea suprafețelor care au făcut obiectul angajamentului pentru conversia la metodele de agricultură ecologică pentru o perioadă de cel puțin 5 ani de la momentul semnării angajamentului respective;
- pentru o perioadă de 1 an, în cazul angajamentelor aferente sM.11.2.- sprrijin pentru menținerea practicilor și metodelor de agricultură ecologică.

Măsura 11 – agricultura ecologică (pachete)	Valoarea plății	
	Sub-măsura 11.1. – Sprijin pentru conversia la practicile și metodele în agricultura ecologică	Sub-măsura 11.2. – Sprijin pentru menținerea practicilor și metodelor de agricultură ecologică
Pachetul 1 -culturi agricole pe terenuri arabile (inclusive plante de nutreț)	293 €/ha/an	218 €/ha/an
Pachetul 2 - legume	500 €/ha/an	431 €/ha/an
Pachetul 3 - livezi	620 €/ha/an	442 €/ha/an
Pachetul 4 - vii	530 €/ha/an	479 €/ha/an
Pachetul 5 - plante medicinale și aromatice	365 €/ha/an	350 €/ha/an
Pachetul 6 - pajiști permanente	-	-
varianta 6.1. -pajiști permanente certificate în agricultura ecologică- aplicabilă la nivel național pe suprafețe fără angajament M.10	143 €/ha/an	129 €/ha/an
varianta 6.2 - pajiști permanente certificate în agricultura ecologică – aplicabilă în zonele eligibile M.10 și numai împreună cu un angajament M.10	39 €/ha/an	73 €/ha/an

Condițiile specifice submăsurii 11.1 și submăsurii 11.2:

- beneficiarii submăsurii trebuie să respecte practicile specifice agriculturii ecologice pe suprafețele agricole care fac obiectul angajamentului, pe toată durata de desfășurare a acestuia;
- beneficiarii submăsurii trebuie să mențină certificarea suprafețelor care au făcut obiectul angajamentului pentru conversia la metodele de agricultură ecologică pentru o perioadă de cel puțin 5 ani de la momentul semnării angajamentului respectiv (doar pentru submăsura 11.1.);
- beneficiarii țin o evidență a activităților agricole corelate cu implementarea angajamentelor (caiet de agricultură ecologică);
- beneficiarii măsurii vor trebui să facă dovada deținerii competențelor necesare implementării angajamentelor sau se angajează să obțină cunoștințele și informațiile necesare sau să asigure expertiza necesară în domeniul implementării angajamentelor de agricultură ecologică prin servicii de consiliere sau consultanță, care să vizeze cel puțin aspectele legate de identificarea parcelelor agricole, completarea și depunerea angajamentelor și cererilor de plată, măsurile de management aplicabile la nivelul fermei necesare pentru conformarea la cerințele de bază și la cerințele specifice ale angajamentelor;
- în cazul pajiștilor permanente pentru care se încheie angajamente, se asigură pe toată perioada angajamentului o încărcătură minimă de animale de 0,3 UVM/ha.

Prevederi comune ale submăsurilor 11.1 și 11.2:

Pentru a beneficia de plăți în cadrul măsurii, fermierul trebuie să respecte condițiile de eligibilitate, cerințele specifice și cerințele de bază relevante pachetelor, conform fișei măsurii 11 din PNDR 2014-2020.

Pe perioada angajamentelor, este permisă pe aceeași parcelă de teren rotația culturilor de la un an la altul între pachetele 1, 2 și 5 în cadrul fiecărei submăsuri.

C. Măsura 13 – plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice (M.13) devine, începând cu anul 2023, DR-09, DR-10 și DR-11 (cf. art. 31, 32 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, cu modificările și completările ulterioare)

Pentru a beneficia de plăți în cadrul măsurii, fermierul trebuie să respecte condițiile de eligibilitate conform fișei Măsurii 13 din PNDR 2014-2020. Plățile compensatorii care se acordă beneficiarilor Măsurii 13 vizează compensarea costurilor suplimentare și a pierderilor de venit pe care fermierii le suportă datorită constrângerilor naturale și a celor specifice care se manifestă în zonele cu influență asupra producției agricole.

Sprrijinul este de tip compensatoriu, acordat anual, ca sumă fixă, pe unitatea de suprafață (ha) și reprezintă o compensație pentru pierderile de venit și costurile suplimentare suportate de fermierii activi care încheie angajamente voluntare anuale pentru continuarea activităților agricole în zonele (UAT-urile) eligibile corespunzătoare fiecărei măsuri.

Sprrijinul aferent M.13 poate fi solicitat numai împreună cu Sprrijinul de bază pentru venit în scopul sustenabilității (BISS).

Valoarea plăților compensatorii sunt următoarele:

Măsura 13 - zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice (M. 13)	Valoarea plății
sub-măsura 13.1 –plăți compensatorii în zona montană (ANC ZM)	97 €/ha/an
sub-măsura 13.3 -plăți compensatorii pentru zone care se confruntă cu constrângeri specifice (ANC SPEC)	75 €/ha/an

În cazul fermelor cu suprafețe agricole mai mari de 50 ha (prag de la care începe aplicarea degresivității), valoarea plății scade pentru acele suprafețe agricole care depășesc această valoare, astfel:

Sub-măsura 13.1 –plăți compensatorii în zona montană (ANC ZM)

- 1-50 ha- 100% din prima acordată pe hectar - 97euro/ha/an,
- 50,01-100 ha – 75% din prima acordată pe hectar – 73 euro/ha/an,
- 100,01-300 ha -50% din prima acordată pe hectar – 30 euro/ha/an
- peste 300 ha -35% din prima acordată pe hectar -25 euro/ha/an

Sub-măsura 13.3 - plăți compensatorii pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice(ANC SPEC)

- 1-50 ha- 100% din prima acordată pe hectar -75 euro/ha/an,
- 50,01-100 ha – 75% din prima acordată pe hectar – 56 euro/ha/an,
- 100,01-300 ha -50% din prima acordată pe hectar – 25 euro/ha/an
- Peste 300 ha -35% din prima acordată pe hectar -25 euro/ha/an.

În cazul în care în urma aplicării degresivității, în cazul ambelor submăsuri, valoarea plății compensatorii/ha ar ajunge la un nivel inferior celui de 25 euro/ha, plata compensatorie acordată pe unitatea de suprafață a fost limitată la cuantumul de 25 euro/ha.

D. DR-10- zone afectate de constrângeri naturale semnificative (ANC SEMN) din PS 2023-2027

(cf. art. 71 din Regulamentul (UE) nr. 2115/2021, cu modificările și completările ulterioare)

Începând cu anul 2023, pentru zonele care se confruntă cu alte constrângeri naturale semnificative, plăți compensatorii se acordă prin intervenția DR-10- Zone afectate de constrângeri naturale semnificative, din cadrul Planul Strategic 2023-2027.

Nivelul plății compensatorii este de **12 €/ha/an**.

În Campania 2023, în cadrul acestei intervenții s-au deschis angajamente anuale.

Nu se aplică intervale de degresivitate a plăților aferente DR-10 (ANC SEMN).

Sprijinul este de tip compensatoriu, acordat anual, ca sumă fixă, pe unitatea de suprafață (ha) și reprezintă o compensație pentru pierderile de venit și costurile suplimentare suportate de fermierii activi care încheie angajamente voluntare anuale pentru continuarea activităților agricole în zonele (UAT-urile) eligibile corespunzătoare intervenției DR-10.

Zonele care confruntă cu constrângeri naturale semnificative eligibile în cadrul intervenției DR-10, au fost actualizate în urma reanalizării informațiilor folosite în procesul de fine-tuning (ajustare) realizat în anul 2022. Începând cu anul 2023, pentru zonele care se confruntă cu constrângeri naturale semnificative, un număr de 723 localități au fost incluse în această categorie. Pentru un număr de 79 localități au fost depășite constrângerile naturale cu ajutorul unei intervenții (irigații) sau prin activitate economică (culture permanente sau unde productivitatea normală a terenurilor prin sistemele Agricole compensează pierderile de venit sau costurile suplimentare). Totodată, în lista UAT eligibile pentru plăți acordate în cadrul intervenției DR-10, aflate în zona ANC SEMN începând cu anul 2023, se află 10 localități care au fost introduse suplimentar față de desemnarea anterioară.

În acest sens, pe site-ul MADR, se regăsesc în detaliu toate informațiile cu privire la desemnarea zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale semnificative din cadrul intervenției DR-10, atât versiunea 3 a „Studiului pentru delimitarea zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice și ajustarea (fine-tuning) zonelor”, cât și „Lista UAT-urilor eligibile intervenției mediu și climă”.

Măsuri compensatorii pentru pierderile suferite de fermieri în contextual războiului din Ucraina:

- **Ordonanța de Guvern nr. 5/2024** privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru sprijinirea întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse agricole vegetale, ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei.

Schema de ajutor de stat, denumită în continuare schemă, se acordă sub formă de **grant direct**, în vederea compensării parțiale a creșterii costurilor de producție, de recoltare, de transport și depozitare a producției agricole vegetale primare obținute la culturile înființate în toamna anului 2022 și recoltate în anul 2023.

- **Ordonanța de Guvern 12/2024** privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor din sectoarele suin și avicol, în perioada 1 august 2022-31 august 2023, în contextul crizei provocate de agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei,
- **Ordonanța de Guvern 13/2024** privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor din sectorul bovinelor de carne și al bubalinelor, în contextul crizei provocate de agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei.

CONDIȚII DE ELIGIBILITATE aplicabile măsurilor/intervențiilor de climă și mediu
În Campania 2023, pentru toate măsurile/intervențiile de mediu și climă aplicabile pe terenurile agricole (M.10, M.11, M.13, DR-10), beneficiarul:

- este utilizatorul unei suprafețe agricole localizată pe teritoriul României, identificabilă în Sistemul Integrat de Administrare și Control (IACS) și se înregistrează la APIA cu suprafața agricolă (cu excepția P8 al M.10),
- deține o suprafață minimă a fermei de 1 ha, iar parcelele eligibile au dimensiunea minimă de 0,3 ha sau 0,1 ha pentru vii și livezi, arbuști fructiferi, hamei, pepiniere pomicele și viticole (cu excepția P8 al M.10),
- declară toate parcelele agricole eligibile și neeligibile pe care le utilizează; nedeclararea întregii suprafețe agricole utilizate atrage după sine sancțiuni. Fermierii care dețin parcele agricole cu o suprafață de până la 0,1 ha nesolicitate la plată pot să nu le declare, cu condiția ca suprafața însumată a acelor parcele să nu depășească un hectar (cu excepția P8 al M.10)
- depune anual o singură cerere de plată pe suprafață, indiferent dacă parcelele pe care le utilizează sunt situate în localități/județe diferite;
- deschide un angajament prin depunerea cererii de plată. Beneficiarii vor primi o copie a cererii de plată la deschiderea unui nou angajament. Pentru M.10 și M.11, pe parcursul următorilor ani de angajament, solicitantul trebuie să depună anual cerere de plată.

Pentru P4 și P7 ale M.10:

- pentru a se evita orice suprapunere cu standardul de eco-condiționalitate referitor la protecția solului pe timpul iernii, P4/P7 se pot aplica pe maximum 80% din suprafața de teren arabil aparținând unei ferme;

Pentru P5 al M.10:

- sunt eligibili numai fermierii care dețin în cadrul fermei suprafețe arabile mai mici de 10ha.

Pentru P8 al M.10:

- beneficiarul deține female de reproducție de rasă pură locală în pericol de abandon din speciile prevăzute în PNDR 2014-2020, înscrise în registrul genealogic al rasei -secțiunea principală;
- nu sunt eligibile pentru plăți ecvideele utilizate preponderent în scopuri sportive sau recreative.

Pentru P9 al M.10:

- sunt eligibile terenurile arabile care nu au fost pajiști permanente începând cu 2018.

Pentru P1, P2, P3, P6, P9, P10, P11.2 ale M.10 și toate pachetele M.11:

- angajamentele se aplică la nivel de parcel agricolă, neexistând posibilitatea schimbării parcelelor pe perioada angajamentelor.

Pentru P4, P5 și P11.1 ale M.10:

- angajamentele sunt conditionate de menținerea valorii suprafeței pe toată perioada de angajament, parcelele pe care se aplică cerințele putând fi schimbate de la un an la altul.

Pentru M.11, beneficiarul:

- este înregistrat ca operator în agricultura ecologică, în fiecare an pentru care solicit sprijin, conform prevederilor legale;
- încheie pe toată durata angajamentului un contract ca un organism de control, acreditat conform prevederilor legislației naționale.
- prezintă la APIA, până la data de 16 octombrie 2023, copia documentului justificativ emis de Organul de Control.

Pentru M.11, sM.13.1, sM.13.3 și Dr-10, beneficiarul:

- se încadrează în categoria fermierilor activi, în înțelesul art. 9 din Regulamentul UE nr. 1307/2013, respectiv art. 4 alin. (1) din Regulamentul UE nr. 2115/2021.

Pentru sM.13.1, sM.13.3 și DR-10, beneficiarul:

- se angajează anual să își continue activitatea agricolă pe terenurile agricole situate în zonele afectate de constrângeri naturale.

SITUAȚIA DEPURERII CERERILOR DE SPRIJIN ÎN CAMPANIA 2023

În Campania 2023, cererile de plată completate de fermieri în aplicația IPA-Online, s-au depus la Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA)- Centrul Județean Suceava sau la Centrele locale aferente acestuia, în perioada 1 martie - 31 mai 2023. Cererile au putut fi depuse și după data de 31 mai 2023, cu o reducere de 1% pentru fiecare zi lucrătoare a sumelor la care fermierul ar fi avut dreptul, dacă cererea de plată ar fi fost depusă până la data de 9 iunie 2023. Solicitățile depuse după data de 9 iunie 2023 sunt considerate inadmisibile, iar beneficiarului nu i se acordă niciun fel de plată.

Modificările la cererile de plată s-au prezentat la centrele APIA până la data limită de 9 iunie 2023 inclusiv, fără aplicarea de penalități. Fermierii care au depus modificări ale cererii de plată după data de 9 iunie 2023, până la data-limită de depunere întârziată a cererilor de plată (16 iunie 2023), cu o reducere de 1% pentru fiecare zi lucrătoare de întârziere a sumelor la care fermierul ar fi avut dreptul dacă modificarea cererii de plată ar fi fost depusă până la data de 9 iunie 2023.

Fermierii care nu au putut accesa aplicația IPA-Online s-au adresat funcționarilor responsabili cu primirea cererilor de plată, în vederea consilierii asupra pregătirii cererii și și-au exprimat acordul pentru actualizarea informațiilor din cerere de către funcționarul APIA, respectiv acordul pentru închiderea cererii de către funcționar. Închiderea cererilor de plată în aplicație s-a realizat de către funcționarii APIA cu acordul fermierului, exprimat online în aplicația IPA sau pe baza confirmării telefonice, prin poșta electronică sau alte mijloace asumate de fermier, după ce au fost finalizate toate verificările și nu mai sunt erori blocante.

Situația cererilor de sprijin în anul 2023

Nr. crt	Centrul	Cereri depuse 2023 total	Suprafata utilizata	Cereri cu schema ANT7	Cereri cu schema ANT8	Cereri cu schema ANT9	Cereri cu schema	Cereri cu schema	Cereri cu schema
			-ha-				SC-VL (PD-21)	SC-TC(PD-22TC)	SC-(PD-24)
1	Județean Suceava	275	44857.01	52	101	49	23	73	28
2	Local Suceava	7331	25465.46	98	582	281	7	65	67
3	Local Fălticeni	7768	28931.88	195	786	203	9	68	61
4	Local Gura Humorului	4323	16381.97	248	990	156	18	212	38
5	Local Clg.Mold	5147	27777.83	752	2076	20	28	546	0
6	Local Vatra Dornei	4766	24490.08	573	1473	16	28	385	7

7	Local Rădăuți	4348	14014.66	121	437	86	3	33	24
8	Local Siret	2530	9151.75	65	178	56	1	12	18
9	Local Cajvana	2453	7996.35	100	263	60	5	21	22
10	Local Vicovu de Sus	2883	8570.98	55	582	34	7	33	3
TOTAL		41824	207637.97	2259	7468	961	129	1448	268

Totodată, în cadrul Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură-Centrul Județean Suceava funcționează Serviciul Măsurii specifice, care vine în ajutorul fermierilor și are ca scop informarea producătorilor agricoli și a crescătorilor de animale, în conformitate cu prevederile legale și procedurale de acordare, a ajutoarelor specifice comunitare, a plăților naționale direct complementare din domeniul zootehnic, a ajutoarelor de stat gestionate, cele cu privire la administrarea și gestionarea cotei de lapte, precum și cele legate de renta viageră.

- **Hotărârea Guvernului nr. 1.571/2022, Ordinul MADR nr. 105/2023 privind intervențiile aferente sectorului apicol din cadrul Planului Strategic PAC 2023-2027**

Intervențiile aferente sectorului apicol, prin care se continuă finanțarea acțiunilor pentru care se acordă sprijin financiar din FEAGA și din bugetul național producătorilor agricoli din sectorul apicol în vederea stimulării continue a activităților de ameliorare a familiilor de albine și de îmbunătățire a calității producțiilor zootehnice.

La A.P.I.A.-Centrul Județean Suceava, în anul 2023, au fost depuse **144 cereri de sprijin de către apicultori**, prin care a fost solicitat ajutor financiar în campania 2023, în valoare de **539 567,7 lei**.

Din suma totală menționată, 50% a fost plătită din BN și 50% din FEAGA.

- **Ordonanța Guvernului nr. 13/2017, Hotărârea Guvernului nr. 640/2017, Hotărârea Guvernului nr. 1007/2022; Hotărârea Guvernului nr. 1383/2022 cu privire la participarea României la Programul pentru școli al Uniunii Europene**

Ca urmare a modificării cadrului legislativ european prin unificarea programului de încurajare a consumului de fructe și legume în școli cu programul de lapte în școli, s-a adoptat Ordonanța Guvernului nr. 13/2017, aprobată cu completări prin Legea nr. 55/2018, cu completările și modificările ulterioare, privind aprobarea participării României la Programul pentru școli al Uniunii Europene și Hotărârea Guvernului nr. 640/2017 pentru aprobarea Programului pentru școli al României în perioada 2017-2023 și pentru stabilirea bugetului pentru implementarea acestuia în anul școlar 2017-2018, cu modificările și completările ulterioare.

Programul pentru școli al Uniunii Europene este un program menit să creeze obiceiuri alimentare sănătoase și să ducă la creșterea consumului de produse locale în rândul copiilor, fiind construit în jurul a două componente: distribuția de fructe și legume proaspete și lapte de consum și produse lactate fără adaos de lapte praf și punerea în aplicare de măsuri educative aferente.

Noul Program pentru școli al României prevede realizarea cumulată a următoarelor măsuri:

a) acordarea gratuită pentru preșcolarii din grădinițele cu program normal de 4 ore de stat autorizate/acreditate și particulare acreditate și pentru elevii din învățământul primar și gimnazial de stat și particular de fructe și legume proaspete, lapte și produse lactate și de produse de panificație în limita unei valori zilnice/preșcolar/elev.

b) derularea de măsuri educative care însoțesc distribuția fructelor, legumelor, laptelui și produselor lactate.

Accesarea fondurilor comunitare în cadrul Programului pentru școli al României s-a realizat prin intermediul Consiliului Județean Suceava, în calitate de solicitant.

Pentru cele 664 unități de învățământ din județul Suceava, beneficiare în cadrul acestui program, Consiliul Județean Suceava a depus o cerere de plată aferentă anului școlar 2022-2023 cu suma autorizată la plată în valoare de **6.035.451,30 lei**. Plata la această măsură se face din FEAGA.

- **H.G. nr 1174/2014 și HG nr. 1228/08.12.2023 pentru acordarea ajutorului de stat privind motorina** utilizată în agricultură pentru întreprinderile mici și mijlocii ce desfășoară activitate în domeniul producției primare agricole.

Situația cererilor pentru acordarea ajutorului de stat privind motorina utilizată în agricultură în cursul anului 2023 este următoarea:

Număr de cereri de acord prealabil depuse – 409, iar totalul valorilor solicitate prin acordurile prealabile sunt:

- Cantitatea de motorină solicitată pentru sectorul vegetal: 211 688,71 litri
- Cantitatea de motorină solicitată pentru sectorul zootehnic: 89 943,68 litri
- Valoarea ajutorului de stat solicitată pentru sectorul vegetal: 323 671,93 lei
- Valoarea ajutorului de stat solicitată pentru sectorul zootehnic: 137 523,84 lei.

În cursul anului 2023, s-au depus cereri de plată pentru trimestrele I, II și III. Pentru trimestrul IV al anului 2023, cererile de plată pentru acciză motorină se depun în luna ianuarie 2024. **Numărul total al cererilor de plată aferente celor trei trimestre ale anului 2023 este de 734, astfel:** în trimestrul I s-au depus 178 cereri, în trimestrul II s-au depus 259 cereri, în trimestrul III s-au depus 297 cereri .

Suma totală de plată pentru anul 2023 este de 587 676 lei, defalcată astfel:

- trimestrul I suma totală plătită pentru sectorul vegetal și zootehnic a fost de 128 421 lei.
- trimestrul II suma totală plătită pentru sectorul vegetal și zootehnic a fost de 207 410 lei.
- trimestrul III suma totală pentru sectorul vegetal și zootehnic a fost de 251 845 lei.

- **DR-06 – „bunăstarea animalelor” din cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală PNDR 2014-2020 -pachetul a) – plăți în favoarea bunăstării porcinelor**

Pentru schema de ajutor la sectorul bunăstării porcinelor, în anul 2023 s-au gestionat 6 cereri depuse în 2022 în valoare de **632.910,35 €** (3 132 273,33 lei), și plătite în anul 2023.

Plata la această măsură se face din FEADR.

INTERVENȚIA DR -06 – „bunăstarea animalelor” Planul Strategic PAC 2023-2027 -pachetul a) – plăți în favoarea bunăstării porcinelor.

În anul 2023, s-au depus 6 cereri depuse în 2023 în valoare de **1.346.278,73 €**.

Plata la această măsură se face din FEADR.

- **DR-06 – „bunăstarea animalelor” din cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală PNDR 2014-2020 -pachetul b) – plăți în favoarea bunăstării pasărilor**

Ajutorul de stat privind bunăstarea păsărilor se acordă în vederea stimulării creșterii competitivității sectorului avicol românesc.

Pentru această schemă de ajutor în sectorul avicol în anul 2022 s-a depus 1 cerere, care a fost autorizată la plată în anul 2023, în valoare de **58.982,02 €** (291 902,02 lei).

Plata la această măsură se face din FEADR.

INTERVENȚIA DR -06 – „bunăstarea animalelor” Planul Strategic PAC 2023-2027 -pachetul b) – plăți în favoarea bunăstării păsărilor.

În anul 2023, s-a depus 1 cerere de solicitare la această intervenție, în valoare de **61.909,68 €**.

Plata la această măsură se face din FEADR.

- **O.M.A.P.D.R. și M.F.P. nr.1272/26503/2005, Ordinul nr. 348/2678/2023 privind modificarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale și al ministrului finanțelor publice nr. 1.272/26.503/2005 pentru aprobarea Normelor**

metodologice de aplicare a prevederilor titlului XI "Renta viageră agricolă" din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente

În cursul anului 2023 (în perioada 1 martie–31 august) la Centrul Județean Suceava, s-au vizat un număr de 108 carnete pentru beneficiarii de rentă viageră agricolă.

Suma totală autorizată și plătită pentru anul 2023 este de **137.353,63 lei**.

- **H.G. nr.1179/2014 și H.G. nr. 49/2018; H.G. nr. 939/2018; H.G. nr. 158/2019; H.G. nr. 845/2020; H.G. nr. 634/2021, O.U.G. nr.61/2023** privind ajutorul de stat în sectorul creșterii animalelor (H.G.nr. 1179/2014, cu modificările și completările ulterioare)

În anul 2023, au fost depuse 10 cereri inițiale, de către 3 solicitanți, în doua transe pe câte jumătate de an: Asociații ale Crescătorilor de Animale (ovine și taurine) cu o valoare totală avizată de 1 819 261 lei pentru următoarele scheme de ajutor de stat:

-schema de ajutor de stat pentru efectuarea serviciilor de întocmire și menținere a registrului genealogic al rasei -6 cereri cu valoare avizată de 442 610,5 lei ;

-schema de ajutor de stat pentru efectuarea serviciilor pentru determinarea calității genetice a raselor – 6 cereri cu valoare avizată de 926 527,82 lei.

În cursul anului 2023, s-au depus 12 cereri de plată aferente trimestrelor I, II și III, iar trimestrul IV în ianuarie 2024.

Suma aprobată și plătită în anul 2023 este 1 114 913,37 lei.

Plata la această măsură se face din BN.

- **DR-08– Sprijin pentru prima împădurire și îmbunătățirea viabilității pădurilor,**

În anul 2023, în cadrul A.P.I.A.- Centrul Județean Suceava, s-au derulat angajamentele asumate de către beneficiarii DR-08 , **înregistrându-se 3 cereri de plată.**

Plata pentru această măsură se face din FEADR.

- **DR-07 –Silvo-mediu și climă**

În anul 2023, în cadrul A.P.I.A.- Centrul Județean Suceava, s-au derulat angajamentele asumate de către beneficiarii Măsurii 15, astfel:

-S-au depus 2 cereri de plată, cereri care vor continua fluxul de administrare/ verificare/ autorizare/ efectuare plăți în cursul anului 2024;

-S-a recalculat și autorizat la plată o diferență de sumă în valoare de **234,21 lei;**

-S-a autorizat și s-a plătit 1 cerere în valoare de **289.449,94 lei;**

-S-a autorizat și 1 cerere în valoare de **22.680,28 lei.**

Plata la această măsură se face din FEADR.

- **H.G. nr. 352/2023 privind acordarea unei măsuri de sprijin de urgență pentru producătorii agricoli din sectorul cereale**

În cursul anului 2023, s-au depus 29 cereri de plată aferente schemei de „acordarea unei măsuri de sprijin de urgență pentru producătorii agricoli din sectorul cereale”, gestionate și platite în valoare de **313.392,16 lei.**

Plata la această măsură s-a făcut din BN .

DATE FINANCIARE APIA SUCEAVA

Situația autorizării plăților pe suprafață, în cursul anului 2023 pe surse de finanțare

Fond	Valoare autorizată la plată - euro	Valoare autorizată la plata - lei
BN	233.259,07	1.154.272,18
BN1	1.426.107,3	7.058.518,19
EURI	1.289.775,3	6.383.741,73
FEADR	7.190.845,54	35.591.091,37
FEGA	29.344.889,98	145.901.569,2
Total general	39.484.877,00 €	196.089.192,7 lei

În data de 1 decembrie 2023, s-a demarat plata finală către fermierii care au depus cereri de plată în cadrul Schemei de Plată Unică pe Suprafață (SAPS) -Campania 2023, conform articolului 75 din Regulamentul 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013.

Pentru anul 2023, în vederea sprijinirii fermierilor, **A.P.I.A. a continuat relațiile de colaborare cu Băncile comerciale și cu Fondul de Garantare a Creditului Rural**, semnând Convenții și acte adiționale privind finanțarea capitalului de lucru pentru beneficiarii schemelor de sprijin pe suprafață, Centrul Județean Suceava a eliberat un număr de **407 adevărinite pentru credite**.

În conformitate cu prevederile legale în vigoare, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene sunt obligate, în activitatea lor, să elaboreze și să aplice proceduri de management și control care să asigure: **corectitudinea acordării acestor fonduri**, prin responsabilizarea persoanelor cu atribuții de autorizare plată; **respectarea principiilor bunei gestiuni financiare**, așa cum este aceasta definită în legislația comunitară; **finalizarea cât mai urgentă a procedurilor de constatare și recuperare de la debitori a sumelor stabilite**.

Astfel, plățile se realizează numai după parcurgerea tuturor etapelor procedurale obligatorii de verificare și control administrativ, control pe teren, clasic și prin monitorizare. Echipa APIA Suceava a demonstrat continuu performanța prin orele de muncă depuse, prin perseverență și în spiritual unei bune colaborări cu toate instituțiile implicate.

În cursul anului 2023, activitatea de promovare și comunicare desfășurată la nivelul Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură- Centrul Județean Suceava, s-a concretizat în informarea permanentă a fermierilor suceveni în legătură cu formele de sprijin derulate de A.P.I.A. din fonduri europene și de la bugetul național.

În concluzie, sprijinul financiar oferit de APIA fermierilor este esențial pentru susținerea activităților agricole și pentru stimularea dezvoltării sectorului agricol în întreaga țară.

Prin intermediul subvențiilor, fermierii pot obține resursele necesare pentru a-și continua și îmbunătăți activitățile agricole, contribuind la creșterea producției și la asigurarea securității alimentare. Aceasta demonstrează angajamentul APIA în sprijinirea fermierilor și consolidarea agriculturii în România.